

15 november 2016

Betreft: Jaarverslag en aanbevelingen 2015/2016 van de vaste commissie van advies voor de bezwaarschriften

Geacht(e) burgemeester, college en gemeenteraad,

Artikel 19 van de Verordening commissie bezwaarschriften Bergen 2008 bepaalt dat de commissie jaarlijks verslag uitbrengt van haar werkzaamheden in het afgelopen kalenderjaar aan de gemeenteraad, het college en de burgemeester.

Op 29 oktober 2015 hebben de beide voorzitters van de commissie, de heer T. Bult en de heer H. van Gellekom het jaarverslag 2014 met de burgemeester besproken. Bij dit gesprek waren eveneens de heer W. Molenkamp, teamleider van het onderdeel Juridisch- en personeelsadvies en mevrouw I. Vonk, secretaris van Kamer 2 van de commissie, aanwezig. Tijdens dit gesprek zijn de in 2014 uitgevoerde werkzaamheden inclusief een aantal aanbevelingen nader besproken.

Met de burgemeester is afgesproken dat het zinvol is om eens per jaar een dergelijk gesprek te voeren waarbij de uitgevoerde werkzaamheden en de aanbevelingen worden besproken.

Tevens heeft op 12 januari 2016 een gesprek plaatsgevonden tussen de beide voorzitters en de leden van het MT. Bij dit gesprek was mevrouw Vonk eveneens aanwezig. De beide voorzitters waren bij het MT uitgenodigd met als doel een algemeen beeld te krijgen van de ingediende bezwaarschriften en leerpunten voor de organisatie. Door de voorzitters is benadrukt dat er voor de gemeentelijke organisatie veel winst is te behalen wanneer besluiten goed gemotiveerd zijn en in het besluit ook duidelijk gemaakt wordt hoe de besluitvorming tot stand is gekomen. Verder geven de voorzitters aan dat in de communicatie met burgers naar aanleiding van besluiten en ingediende bezwaarschriften ook nog de nodige winst is te behalen.

Door andere prioriteitsstelling binnen het ambtelijk apparaat heeft de commissie niet tijdig het jaarverslag over 2015 kunnen vaststellen en aanbieden. De commissie heeft daarom besloten om de jaarverslagen over 2015 en 2016 te combineren, waarbij de cijfers over 2016 tot 1 november zijn meegenomen.

In de bijlage treft u een overzicht aan van de ontvangen bezwaarschriften uitgesplitst per Kamer en de "uitkomst" van de behandeling van de bezwaarschriften. Aansluitend treft u de aanbevelingen aan van de commissie.

De commissie wacht een eventuele uitnodiging voor een gesprek met de burgemeester af.

Met vriendelijke groet,

De heer T. Bult en de heer H. van Gellekom

Verslag 2015/2016 van de commissie van advies voor de bezwaarschriften gemeente Bergen

De commissie bestaat uit drie kamers:

1. Kamer 1 is de algemene kamer: hier worden bezwaarschriften met betrekking tot ruimtelijke ordening en de APV behandeld;
2. Kamer 2 is de sociale kamer: hier worden bezwaarschriften met betrekking tot het sociale domein, BRP en subsidie behandeld;
3. Kamer 3 is de personele kamer: hier worden bezwaarschriften van medewerkers van de gemeente tegen besluiten op arbeidsrechtelijk gebied behandeld.

Kamer 1	2015	2016 tot 1 november
ontvangen bezwaarschriften	171	94
ongegrond	91	19
(gedeeltelijk) gegrond	22	6
niet-ontvankelijk	17	7
ingetrokken	28	7
openstaand	6	52
anders	5	3

Kamer 2	2015	2016 tot 1 november
ontvangen bezwaarschriften	55	26
ongegrond	9	4
(gedeeltelijk) gegrond	9	6
niet-ontvankelijk	3	-
ingetrokken	33	6
openstaand	-	10
anders	1	-

Verskil ontvangen bezwaarschriften 2015 en 2016

Zoals u kunt zien is het aantal ontvangen bezwaarschriften voor beide Kamers in 2016 minder dan in 2015. Hier is niet echt een verklaring voor te geven. In 2015 zijn in Kamer 1 een aanzienlijk aantal (35) bezwaarschriften ingediend die betrekking hebben op de procedures rondom de planschadeverzoeken. In 2016 waren dit elf bezwaarschriften met betrekking tot deze procedures.

Toelichting ingetrokken bezwaarschriften

Dat bezwaarden het ingediende bezwaarschrift intrekken kan diverse redenen hebben. Zo is het bij behandeling van de bezwaarschriften in Kamer 2 al langere tijd gebruikelijk dat, indien mogelijk, pre-mediation wordt ingezet. Pre-mediaton houdt in dat eerst wordt getracht het geschil minnelijk op te lossen, alvorens het formele juridische traject van de bezwaar afhandeling door de commissie bezwaarschriften in te gaan. De vertegenwoordiger van het college en/of de behandelend ambtenaar bekijkt het bezwaarschrift en het besluit en beoordeelt dan of pre-mediation een mogelijkheid is.

De commissie heeft geconstateerd dat in 2015 bij de behandeling van bezwaarschriften van Kamer 1 een eerste stap is gezet om pre-mediation in te zetten. Bij Kamer 1 is het lastiger omdat hier vaak derden belanghebbenden bij zijn betrokken, zoals de vergunninghouder of

de verzoeker om handhaving. Het gaat dan om verschillende, meerdere en/of tegengestelde belangen. Alle partijen moeten dan de wil hebben om een minnelijke oplossing mogelijk te maken.

In 2015 zijn bij Kamer 1 28 bezwaarschriften ingetrokken. Wat hierbij opvalt dat het in 11 zaken gaat om bezwaarschriften gericht tegen verleende omgevingsvergunningen voor het kappen van bomen. Middels overleg met bezwaarden en toelichting zijn deze bezwaarschriften ingetrokken dan wel is een herzien/verbeterd besluit genomen. Van de overige ingetrokken bezwaarschriften is niet bekend wat de exacte reden is geweest tot intrekking van een bezwaarschrift.

In 2016 (tot 1 november) zijn 7 bezwaarschriften ingetrokken. In drie zaken is dit gebeurd nadat contact is opgenomen met bezwaarde door de vertegenwoordiger van het college om het besluit nader te toelichten. In vier zaken heeft bezwaarde zelf het bezwaarschrift ingetrokken omdat bezwaarde geen proces belang meer zag.

In 2015 zijn bij Kamer 2 33 bezwaarschriften ingetrokken. Veertien bezwaarschriften zijn ingetrokken naar aanleiding van een nadere toelichting dan wel uitleg over het besluit door de behandelend ambtenaar of de kwaliteitsmedewerker. De overige bezwaarschriften zijn ingetrokken na het nemen van een herzien besluit. Naar aanleiding van het bezwaarschrift heeft de vakafdeling het bezwaar inhoudelijk bekeken en is hierbij tot de conclusie gekomen dat een herzien besluit moest worden genomen. Hierbij is voor een deel sprake van nieuwe informatie in het bezwaarschrift dat voor het college aanleiding was om het bestreden besluit te herzien.

In 2016 (tot 1 november) zijn 6 bezwaarschriften ingetrokken. Twee hiervan zijn op eigen verzoek van bezwaarde weer ingetrokken. In één geval is naar aanleiding van het bezwaarschrift een herzien besluit genomen door het college. Uit nader onderzoek bleek dat een berekening niet juist was toegepast. In de andere drie gevallen is het bezwaarschrift ingetrokken nadat door de medewerker van de desbetreffende vakafdeling een nadere toelichting op het besluit is gegeven aan bezwaarde, waardoor het besluit nu duidelijk was voor bezwaarde.

De commissie merkt wel het volgende op. Het is de commissie opgevallen dat, ondanks alle goede bedoelingen van het college ten spijt, in 2015 bij een paar bezwaarzaken het college te lang is doorgegaan met het traject van pre-mediation. Het minnelijke traject had uiteindelijk niet het gewenste resultaat, waardoor de zaken alsnog bij de commissie terecht kwamen en de gemachtigde van bezwaarde het college in gebreke stelde vanwege overschrijding van de beslistermijn. Dit is uiteraard niet de bedoeling van het starten van een pre-mediation traject.

Kamer 3

Ontvangen bezwaarschriften: 0

Aanbevelingen 2015 en 2016

Kamer 1

De commissie herhaalt wederom (een deel van) de aanbevelingen zoals die zijn vermeld in het jaarverslag over 2013 en 2014. De motivering van de besluiten vraagt nog steeds aandacht, evenals de communicatie tussen de gemeente en de burgers. Tijdens

hoorzittingen wordt namelijk regelmatig geklaagd over gebrekkige communicatie van de gemeente en wordt mede als gevolg daarvan met een negatief beeld over de gemeente gesproken. De gemeente heeft belang bij een beter beeld. Een goede communicatie kan bijdragen aan de acceptatie van besluiten en dus ook op het beperken van het aantal bezwaarschriften.

De commissie constateert dat de aanbevelingen zoals hieronder genoemd nog steeds (in meer of mindere mate) actueel zijn:

- de omgevingsvergunningen voor het kappen van bomen moeten beter gemotiveerd worden;
- het verdient aanbeveling om de juridische adviseurs (meer) te betrekken bij de voorkant van het besluitvormingsproces om de kwaliteit van de besluiten te verbeteren en om aandacht te besteden aan de communicatie.

De commissie wil daarom graag nogmaals de aandacht vestigen op deze aanbevelingen.

Daarnaast brengt de commissie de motivering van de omgevingsvergunningen onder uw aandacht. De commissie stelt vast dat het college in het besluit niet aangeeft aan welk bestemmingsplan is getoetst en welke planvoorschriften van toepassing zijn. De commissie beveelt het college aan om dit in de besluiten wel kenbaar te maken, zodat het voor aanvrager en eventuele derde belanghebbenden duidelijk is hoe het college tot het besluit is gekomen.

Bij de behandeling van een aantal bezwaarschriften tegen twee verleende standplaatsvergunningen is de commissie het volgende opgevallen. De commissie heeft geconstateerd dat het gebruik van deze gronden voor het innemen van de standplaatsen in strijd is met de voorschriften uit het geldende bestemmingsplan. Het college heeft ter zitting aangegeven dat de gronden volgens het geldende bestemmingsplan de bestemming "Verkeer" hebben en dat in de gemeente Bergen geen enkel bestemmingsplan nadrukkelijk ziet op het gebruik als standplaatsen. Het college is echter desalniettemin van mening dat de vergunningen verleend kunnen worden omdat standplaatsvergunningen al sinds jaar en dag volgens een algemeen bestendige bestuurspraktijk worden afgegeven op gronden met de bestemming "Verkeer". De commissie volgt het college niet in deze zienswijze. Juist omdat er kennelijk al jarenlang sprake is van deze bestuurspraktijk had het op de weg van het college gelegen om bij het herzien of vaststellen van het beleid, de APV en bestemmingsplannen een en ander op elkaar af te stemmen. In dit verband wijst de commissie op het volgende. Naar de commissie heeft vernomen, heeft het college op 13 oktober 2015 standplaatsenbeleid vastgesteld. In dit beleid is nog steeds als imperatieve weigeringsgrond opgenomen "strijdigheid met het bestemmingsplan". Het past het college dan niet om tegelijkertijd standplaatsvergunningen te blijven afgeven in strijd met het bestemmingsplan onder verwijzing naar een bestendige bestuurspraktijk.

Kamer 2

In 2015 heeft de commissie één bezwaarschrift behandeld met betrekking tot de Jeugdwet. Aanvragen in het kader van begeleiding en voorzieningen op grond van de Jeugdwet vallen sinds 1 januari 2015 onder de verantwoordelijkheid van de gemeente. Dit bezwaarschrift betrof een besluit herindicatie vanuit de AWBZ voor individuele begeleiding. De commissie heeft geconstateerd dat het proces in deze zaak niet geheel vlekkeloos is verlopen. Het werkproces van het behandelen van de aanvraag was in deze zaak niet op orde. De commissie beveelt uw college aan om ervoor te zorgen dat de inhoudelijke kennis van de consulenten voldoende op peil is, blijft en op een hoger niveau komt.

Het valt de commissie op dat van gesprekken die consultants voeren met cliënten nauwelijks tot geen verslagen worden gemaakt, terwijl er wel belangrijke zaken in het kader van verplichtingen e.d. worden besproken. De commissie beveelt uw college aan in het werkproces hier aandacht voor te vragen. Direct na het gesprek kan bijvoorbeeld een verslag met daarin de aandachtspunten, gemaakte afspraken e.d. naar cliënt worden gestuurd ter akkoord bevinding en terug worden gestuurd voor dossiervorming. Bij een eventuele bezwaarprocedure is dan voor alle partijen duidelijk wat er is besproken en kan er geen misverstand zijn c.q. ontstaan. Tijdens een hoorzitting kan er vervolgens niet een welles-nietes discussie ontstaan over iets dat maanden daarvoor heeft plaatsgevonden.

De commissie heeft in het eerste kwartaal van 2016 een bezwaarschrift behandeld gericht tegen een besluit van het college van eind december 2015 met betrekking tot een opgelegde boete in het kader van schending van de inlichtingenplicht van de Participatiewet. De Centrale Raad van Beroep heeft begin 2016 geoordeeld dat bij boetes die worden opgelegd op grond van het sinds 1 januari 2013 in het sociale zekerheidsrecht gecreëerde boeteregime in het kader van de indringende evenredigheidstoets ook moet worden beoordeeld of de boete evenredig is gelet op de draagkracht van een belanghebbende. Hierbij moet in het oog worden gehouden of de boete binnen een redelijke termijn door invordering of afbetaling kan worden voldaan.

De commissie kan zich voorstellen dat het college de besluiten die hieromtrent sinds 2013 zijn genomen nog eens kritisch bekijkt, ongeacht of er een bezwaarschrift is ingediend tegen een opgelegde boete. Het college kan dan, als dat nodig is, de besluiten hieromtrent ambtshalve herzien.

In 2016 is de commissie verder het volgende opgevallen. De commissie heeft vragen gesteld aan de vertegenwoordiger van het college over de handelwijze van het Sociaal Team. De commissie heeft begrepen dat het college een integrale benadering hanteert bij vragen en problemen rond zorg, welzijn, wonen, opvoeden, gezinsrelaties, werk en inkomen en (zelfstandig) wonen. Vragen worden opgepakt door het sociaal team van de kern waar de inwoner woont. De sociale teams worden bemand door professionals (van de gemeente Bergen, Stichting MEE en De Wering, Stichting Welzijn Bergen) met brede kennis en hebben een achtergrond vanuit de Participatiewet, Jeugd, Wmo, de Wering, Stichting MEE. Ook de vragen omtrent huisvesting(urgentie) worden door het sociaal team opgepakt en samen met de inwoner wordt gekeken naar mogelijke oplossingen. Wanneer een aanvraag afgewezen wordt, wordt met de inwoner door de leden van het sociaal team meegedacht en mogelijke oplossingen aangedragen.

Het is de commissie bij de behandeling van bezwaarschriften opgevallen dat het voor de aanvrager vaak niet duidelijk is wat een sociaal team doet, hoe het is samengesteld en wat het doel is. Een aantal bezwaarden heeft zich bij een hoorzitting van de commissie bezwaarschriften daarnaast ook negatief uitgelaten over de werkwijze van het sociaal team. Bezwaarden hebben laten weten de brede insteek niet altijd op prijs te stellen en hierbij het gevoel te hebben van een te grote "bemoeienis" door de gemeente.